

ជំពូកទី ៦

ការប្រាស្រ័យទាក់ទង

ការប្រាស្រ័យទាក់ទងកើតឡើងនៅពេល :-

- មនុស្សម្នាក់បានបញ្ជូនសារទៅ ហើយ
- មនុស្សម្នាក់ទៀតបានទទួលសារ និងឆ្លើយតបវិញ។

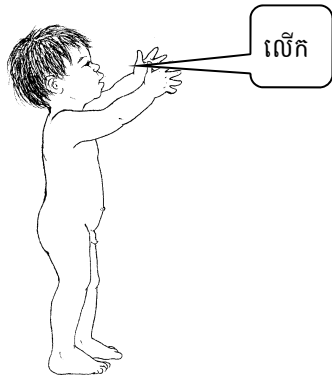
ទារកចាប់ផ្តើមប្រាស្រ័យទាក់ទងតាំងពីកើតមកភ្លាម គឺតាំងពីមុនពេលគេរៀននិយាយទៅទៀត។ មុនពេលកុមារអាចជជែកលេងពីនេះពីនោះជាមួយមនុស្សដទៃទៀត គេត្រូវការរៀនបំណិនប្រាស្រ័យទាក់ទងងាយៗជាច្រើន ដូចជា :-

① យល់ដឹងពាក្យ និងសំណើងាយៗ

② ចេះប្រើកាយវិការ

③ ចេះនិយាយពាក្យងាយៗ

④ ចេះប្រើប្រយោគខ្លីៗ

គ្រប់បំណិនប្រាស្រ័យទាក់ទងទាំងនេះ នឹងជួយកុមារឱ្យមានអារម្មណ៍ជិតស្និទ្ធនឹងក្រុមគ្រួសាររបស់គេ។ ទៅថ្ងៃមុខបំណិនទាំងនេះនឹងជួយគេឱ្យចេះលេងកំសាន្តជាមួយក្មេងៗដទៃទៀត។

របៀបដែលបញ្ហាគឺឃើញម៉ែពាល់ដល់ការប្រាស្រ័យទាក់ទង

ទារកតូចអាចបញ្ជូនសារអំពីអ្វីដែលគេគិត ឬ អារម្មណ៍ ដោយការកម្រើករាងកាយដូចជា (ងាកក្បាល) ដោយការធ្វើសម្លេងដូចជា (យំ) និងដោយការផ្លាស់ប្តូរទឹកមុខដូចជា (ធ្វើមុខជូរ ឬ ជ្រុញចិញ្ចឹម) ។ សមាជិកគ្រួសារស្វែងយល់ពីអត្ថន័យនៃសាររបស់ទារក ហើយពួកគាត់ឆ្លើយតបវិញ ។

កូនពិតជាឃ្នានហើយ ។

អាសី ស្ងៀមស្ងាត់ណាស់។ គេប្រហែលជាមិនចូលចិត្តលេងទេមើលទៅ។

ទារកដែលមិនអាចមើលឃើញច្បាស់ ហាក់ដូចជាស្ងៀមស្ងាត់ណាស់ ។ គេអាចបញ្ជូនសារតែពីរ-បីប៉ុណ្ណោះ ពីព្រោះគេប្រហែលកំពុងព្យាយាមស្វែងយល់អំពីសម្លេងនៅជុំវិញខ្លួនគេ ។ ក្រុមគ្រួសាររបស់ទារកអាចជួយទារកឱ្យចេះប្រាស្រ័យទាក់ទងដោយការបញ្ជូនសារតាមវិធីដែលទារកអាចយល់ និងដោយរៀនសូត្រស្វែងយល់អំពីសារទាំងឡាយដែលទារកបានបញ្ជូន ។

ទារកគ្រប់រូបចង់លេងកំសាន្ត។ តែទារកនេះត្រូវការជួយជ្រោមជ្រែងដើម្បីចាប់ផ្តើមចេះលេង។

ឪពុកម្តាយត្រូវតែរៀនសម្គាល់ប្រភេទផ្សេងៗគ្នានៃសារដែលទារករបស់គាត់បានបញ្ជូន ។ ឧទាហរណ៍ ទារកដែលមើលឃើញប្រើភ្នែកទាក់ទងដើម្បីបង្ហាញថា គេកំពុងតែការយកចិត្តទុកដាក់ ។ តែទារកពិការភ្នែកអាចលើកដៃ ឬ កំរើករាងកាយដើម្បីធ្វើសារដូចគ្នានោះ ។ ឬក៏គេអាចនៅស្ងៀមស្ងាត់ ធ្វើដូច្នោះគេអាចយកចិត្តទុកដាក់ស្តាប់នូវអ្វីដែលកំពុងកើតឡើងជុំវិញខ្លួនគេ ។

នៅពេលខ្ញុំញញឹមខ្ញុំរំពឹងក្នុងចិត្តថា គេអាចញញឹមតបវិញ ។

ឪពុកម្តាយក៏ត្រូវតែធ្វើប្រភេទសារខុសៗគ្នាត្រឡប់ទៅទារកវិញផងដែរ ។ វាជារឿងដែលងាយនឹងភ្លេច ថាទារកមិនអាចមើលឃើញស្នាមញញឹម ឬ ការមើលរបស់ឪពុកម្តាយខ្លួនឡើយ ហើយពួកគាត់ត្រូវតែធ្វើសារទៅទារកតាមរយៈការស្តាប់ ឬ សម្លេង ។

បើសិនជាគាត់ចាក់ក្រឡេកកូន នោះកូនគាត់អាចញញឹមតបវិញ។

ការនិយាយរកកូនអ្នកគឺសំខាន់បំផុត

កុមារដែលមិនអាចមើលឃើញច្បាស់ មានការពិបាក ច្រើនក្នុងការរៀនសូត្រយល់ពីអ្វីដែលជាអត្ថន័យរបស់ពាក្យ ជាងកុមារដទៃទៀត។ នេះដោយសារតែជាញឹកញយ គេមិន អាចមើលឃើញអ្វីដែលមនុស្សនិយាយសំដៅទៅរក។ ក្នុងនោះ ផងដែរការរៀនចេះស្តាប់សំដីមនុស្សម្នានិយាយគ្នា និងចេះ និយាយ គឺមានសារៈសំខាន់ខ្លាំងណាស់សំរាប់កុមារពិការភ្នែក ពីព្រោះបំណិនទាំងនេះជួយឱ្យគេយល់អ្វីៗទាំងឡាយដែលគេ មើលមិនឃើញ។

ខណៈពេលអ្នកធ្វើការងារប្រចាំថ្ងៃ ឬ លេងកំសាន្តជាមួយកូន ចូររក្សាការនិយាយរកកូនដោយប្រយោគខ្លីនិងងាយៗ។ ដំបូងវាអាច លំបាកបន្តិចហើយ បើសិនជាអ្នកមិនមានទម្លាប់និយាយច្រើន។ តែសូម ចាំថា នេះគឺជាវិធីសំខាន់មួយក្នុងចំណោមវិធីទាំងឡាយដែលកូនអ្នក រៀនអំពីព្រឹត្តិការណ៍ទាំងនេះ - ជាពិសេសអ្វីៗទាំងឡាយណាដែលនាង មិនធ្លាប់មានបទពិសោធន៍ដោយខ្លួនឯង។ នៅពេលខាងមុខ ប្រការនេះ នឹងជួយនាងកាន់តែច្រើន ដើម្បីនិយាយអំពីវាជាមួយមនុស្សដទៃ។

ចូរចាំថាកុមារដែលមើលឃើញរៀនយ៉ាងច្រើន អំពីព្រឹត្តិការណ៍ទាំងឡាយដោយការសង្កេតមើល។ កុមារ ដែលមិនអាចមើលឃើញច្បាស់ប្រើវិញ្ញាណដទៃទៀតដើម្បី រៀនអំពីព្រឹត្តិការណ៍ទាំងឡាយ។ ពេលណាក៏ដោយឱ្យតែ អាចធ្វើបាន ចូរឱ្យនាងស្តាប់, ភ្នែករស់, ជាតិ ឬ ហិតក្លិន របស់អ្វីៗដែលអ្នកនិយាយអំពីវា។ ប្រការនេះជួយឱ្យនាង យល់អត្ថន័យរបស់ពាក្យទាំងនោះ។

សកម្មភាព

សកម្មភាពខាងក្រោមបានចែកចេញជាពីរផ្នែក :-

- សកម្មភាពដែលប្រើមុនពេលទារករៀននិយាយ និង
- សកម្មភាពជាច្រើនទៀតប្រើនៅពេលទារកចាប់ផ្តើមចេះនិយាយ ។

បើកូនអ្នកអាចមើលឃើញបានតិចតួច អ្នកត្រូវប្រាកដថាបានយកសកម្មភាពទាំងនេះមកបញ្ចូល និងប្រើប្រាស់ដើម្បីធ្វើយ៉ាងណាឱ្យកូនចេះប្រើគំហើញដែលនៅសេសសល់បានល្អបំផុត (សូមអានជំពូកទី 4) ។

ការប្រាស្រ័យទាក់ទងមុនពេលកូនចេះនិយាយ

ការផ្លាស់ប្តូរវេនគ្នា

ការផ្លាស់ប្តូរវេនគ្នាជាមួយកូនមានន័យថា ទីមួយ-អ្នកបញ្ជូនសារទៅឱ្យកូន ឬ ឆ្លើយតបទៅសារដែលកូនកំពុងផ្ញើមកឱ្យអ្នក និងទីពីរ-សាកល្បងធ្វើការឱ្យ-ទៅ-ឱ្យ-មករវាងអ្នកនិងកូន ។

រៀងរាល់ពេលអ្នកផ្លាស់ប្តូរវេនជាមួយកូន អ្វីមួយអាចកើតឡើងខុសៗគ្នា ។ តែក៏មានគោលការណ៍ណែនាំទូទៅមួយចំនួនដែលអាចជួយធ្វើឱ្យការប្តូរវេនគ្នាមានដំណើរការល្អ :-

1. ដើម្បីចាប់ផ្តើម ចូរឱ្យទារកបានដឹងថាអ្នកនៅក្បែរ ហើយត្រៀមជាស្រេចដើម្បីលេងកំសាន្តជាមួយនាង ។
2. ឱ្យវេនកូនធ្វើមុន ដូច្នោះកូនអាចឱ្យអ្នកដឹងពីតម្រូវការចង់ធ្វើអ្វី ។ តែបើអ្នករង់ចាំយូរ អ្នកចាប់ផ្តើមខ្លួនឯងមុនកូន ។
3. នៅពេលកូនឆ្លើយតបទៅអ្នកវិញក្នុងវិធីណាក៏ដោយ ចូរចាត់ទុកថានោះជាវេនរបស់កូន ហើយឆ្លើយតបទៅវិញ ។ តាមវិធីនេះកូនដឹងថាអ្នកចំណាំបានសកម្មភាពរបស់គេ ហើយគេក៏មានការពេញចិត្ត ។ បើកូនមិនតបទៅអ្នកវិញ ចូរព្យាយាមជួយកូនឱ្យតបបាន " រហ័ស " ដូចជាប៉ះលើដៃកូនដើម្បីរំលឹកកូនថា វាជាវេនរបស់គេ ។ វាក៏អាចជួយផងដែរដោយប្រើសកម្មភាពដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការឱ្យ-ទៅ-ឱ្យ-មក ដូចជាការរៀនបាត់ទៅវិញទៅមករវាងអ្នកនិងកូន ។
4. នៅពេលដល់វេនអ្នក ចូរព្យាយាមប្រើពេលឱ្យស្នើគ្នានឹងពេលទារករបស់អ្នក បានចំណាយសំរាប់វេនរបស់គេ ។
5. ឱ្យទារករបស់អ្នកឈប់លេងដោយខ្លួនឯងនៅពេលណាគេចង់ឈប់ ។ ការលេងផ្លាស់វេនចំណាយពេលត្រឹមតែមួយ ឬ ពីរនាទីប៉ុណ្ណោះ ពីព្រោះទារកអាចផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់បានត្រឹមតែរយៈពេលខ្លីមួយប៉ុណ្ណោះ ។

➤ វិធីលើកទឹកចិត្តទារកឱ្យចេះផ្លាស់ប្តូរវេន

ការផ្លាស់ប្តូរវេនជួយឱ្យទារកដឹងថា គេអាចមានឥទ្ធិពលលើអ្វីដែលអ្នកឯទៀតបានធ្វើដោយការបញ្ជូនសារទៅឱ្យ ពួកគេ ។ ប្រការនេះកាន់តែធ្វើឱ្យទារកចាប់អារម្មណ៍ចំពោះព្រឹត្តិការណ៍ទាំងឡាយ ហើយកាន់តែចង់ប្រាស្រ័យទាក់ទងថែម ទៀត ។ ការផ្លាស់ប្តូរវេនក៏ជួយឱ្យទារករៀនអំពីបំណិនប្រាស្រ័យទាក់ទងដែលសំខាន់ៗដូចជា កិច្ចចាប់ផ្តើម "ការសន្ទនា" របស់គេ, របៀបយកចិត្តទុកដាក់ និង របៀបឆ្លើយតបទៅនឹងសាររបស់ក្រុមគ្រួសារខ្លួន ។

1. មារីប្រាប់ក្នុងប្រុសគាត់ឱ្យដឹងថា គាត់នៅក្បែរ និងត្រៀមលេងជាស្រេច ដោយនិយាយយ៉ាង ស្រទន់ជាមួយរឺណេ បន្ទាប់មកប៉ះដៃរបស់ រឺណេថ្មមៗ ។

2. នៅពេលរឺណេឆ្លើយនិងការប៉ះរបស់គាត់ ដោយស្រវាលេងមុខរបស់គាត់ មារីបានតប ទៅរឺណេវិញ ដើម្បីឱ្យគេដឹងថាគេបានធ្វើ ទង្វើមួយសំខាន់ ។

3. មារីរង់ចាំឱ្យរឺណេបញ្ចប់វេនរបស់គេ ហើយ ពេលនោះដល់វេនរបស់គាត់ គាត់ប៉ះច្រមុះ រឺណេ ដោយម្រាមដៃគាត់ ។

4. បន្ទាប់មកគាត់រង់ចាំឱ្យរឺណេធ្វើតបទៅគាត់វិញ ហើយធ្វើសកម្មភាពផ្លាស់វេនគ្នាទៅទៀត ។

ត្រូវប្រៀបធៀបដើម្បីចេះនិយាយ

➢ វិធីជួយកូនឱ្យចេះបញ្ជូនសារដោយប្រើរាងកាយរបស់គេ (កាយវិការ)

ចូរសាកល្បងលេងល្បែងដែលប្រើកាយវិការ ។

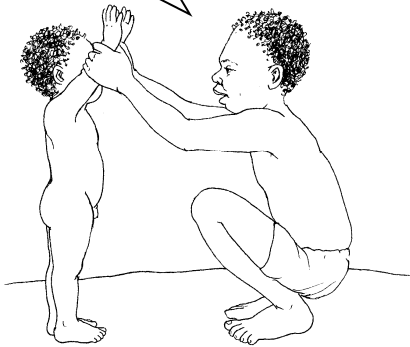

កុមារនេះដឹងថា ការចង្អុល
គឺជាការធ្វើសារ។

ចូរពន្យល់ន័យអំពីភាពខុសគ្នានៃសារជាកាយវិការ

ឯងកុំអោយតែយំពេក ប្រាសិដ្ឋ
បើឯងចង់ឱ្យនរណាម្នាក់លើកព
ចូរលើកដៃឯងឡើងលើបែបនេះ។

ប្រាសិដ្ឋ ឯងធ្វើបាន
ល្អណាស់ បែបនោះ
ត្រូវហើយ!

➢ វិធីត្រៀមរបៀបចម្រុះឱ្យរៀននិយាយ

ចូរនិយាយអំពីការងារអ្វីក៏ដោយ ឬ
សកម្មភាពដែលអ្នកកំពុងធ្វើ
និងរបៀបដែលអ្នកធ្វើវា ។

នេះជាឧទាហរណ៍មួយផ្សេងទៀត :-

បងប្រុសរបស់ភក្តីកំពុងប្រើពាក្យដើម្បីរៀបរាប់លំន្រងលេងមួយដែលភក្តីចូលចិត្តលេង ។

ចូរនិយាយពីវត្ថុ និងអំពីអ្វីៗដែលអ្នកធ្វើប្រចាំថ្ងៃ ។

បើអ្នកប្រើពាក្យសំរាប់ចំណែកនៃ រាងកាយ និងវត្ថុសាមញ្ញម្តងហើយម្តងទៀត នៅក្នុងសកម្មភាពរៀនរាល់ថ្ងៃរបស់អ្នក កូន របស់អ្នកនឹងរៀននូវអ្វីដែលជានិយមនៃពាក្យ មុនពេលគេអាចនិយាយវា ។

កុមារដែលពិបាកក្នុងការមើលឃើញ មិនអាចឃើញពីរបៀបដែលមនុស្សម្នាទាំងឡាយបង្ហាញពីអារម្មណ៍ដូចជា ខ្លាច ឬ រីករាយ ។ គេត្រូវការឱ្យជួយដើម្បីស្វែងយល់ថាអ្វីដែលជាអារម្មណ៍ ។ ចូរលើកទឹកចិត្តកូនឱ្យស្តាប់អង្កេតមុខរបស់ អ្នក និងស្តាប់មុខរបស់គេ ដើម្បីឱ្យដឹងថាតើអារម្មណ៍បានបង្ហាញដោយរបៀបណានៅលើមុខមនុស្ស ។

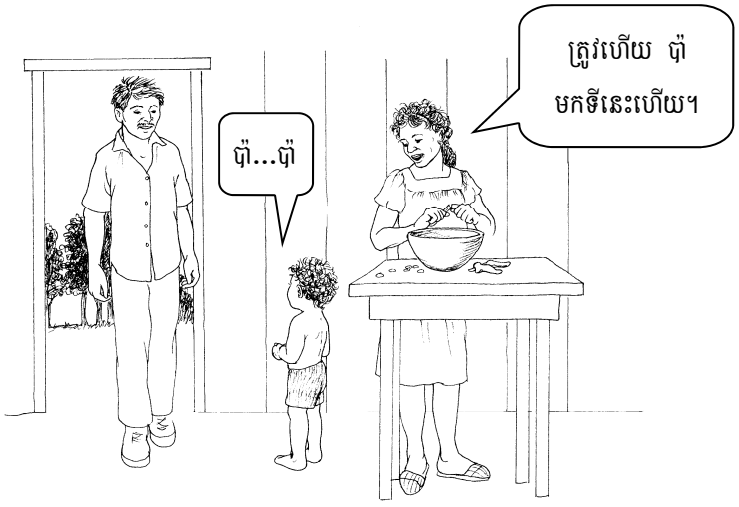

ចូរនិយាយអំពីអារម្មណ៍ និងការរំជួលចិត្តដែលអ្នក ឬ កូនអ្នកធ្លាប់មានបទពិសោធន៍។

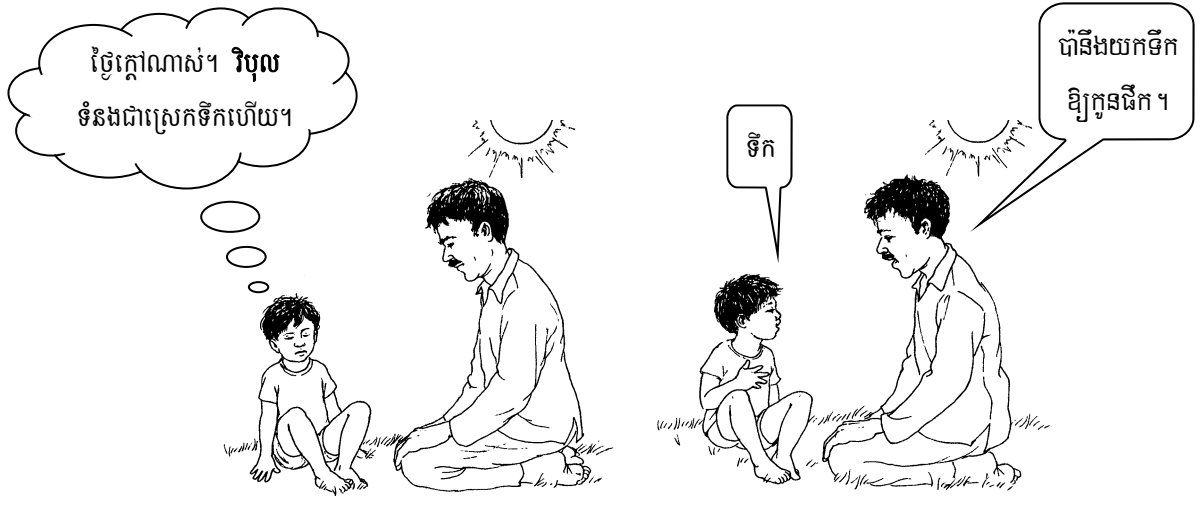
នៅពេលដែលកូនអ្នកចាប់ផ្តើមនិយាយ

> វិធីជួយកូនឱ្យចេះប្រាស្រ័យទាក់ទងដោយពាក្យនិយាយ

កុមារតូចមិនទាន់ដឹងគ្រប់គ្រាន់នូវពាក្យនិយាយដើម្បីនិយាយរឿងទាំងឡាយដែលគេចង់និយាយនោះទេ ។ ដូច្នេះ ជារឿយៗគេនឹងប្រើសម្លេង ឬ សំដីដែលមិនមានន័យ-ពាក្យមួយចំនួន-ដើម្បីនិយាយអ្វីៗជាច្រើនទៀត ។ កុំប្រាប់កូនថា គេបាននិយាយអ្វីមួយខុសឱ្យសោះ ។ ចូរជួយឱ្យភាសារបស់កូនលូតលាស់ដោយការបំពេញពាក្យដែលកូនមិនបាននិយាយជំនួសវិញ ។

ចូររង់ចាំឱ្យកូនសួររកអ្វីមួយ ជាជាងឱ្យវាទៅកូន មុនកូនសុំវា ។

ចូរសួររសំណួរដែលតម្រូវឱ្យកូនឆ្លើយឱ្យច្រើនជាង ពាក្យ "បាទ" ឬ "ចាស" ។

ឱ្យកូននាំមុខក្នុងការនិយាយ ខណៈពេលដែល អ្នកកំពុងស្តាប់ ។ ចូរនិយាយពីអ្វីដែលកូនចង់និយាយ ។

ខ្ញុំធ្លាក់ទឹក។

មានរឿងអ្វីកើតឡើងហ្នឹង? ឯងពិតជាភិតភ័យណាស់មើលទៅ!

ចូរប្រាប់កូនឱ្យដឹង នៅពេលដែលសាររបស់កូនមិនច្បាស់ ។ ជួនកាល ទោះជាអ្នកព្យាយាមខ្លាំងយ៉ាងណាក្តី អ្នកនៅ តែមិនយល់ពីអ្វីដែលកូនកំពុងព្យាយាមនិយាយប្រាប់ ។ អ្នកអាចព្យាយាមសួរកូនថា :-

កូនអាចនិយាយតាម របៀបផ្សេងបានទេ? កូន អាចបង្ហាញម៉ែបានទេ?

បើអ្នកនៅតែមិនយល់ពីអ្វីដែលកូន កំពុងព្យាយាមនិយាយប្រាប់ ចូរប្រាប់កូនឱ្យ ដឹង ។

ប៉ុន្តែគិតថាប៉ុន្មានអាយុដែល កូននិយាយ តែប៉ុន្មានតែ មិនទាន់យល់ច្បាស់សោះ។

បញ្ហាសាមញ្ញៗនៅពេលកំពុងរៀននិយាយ

កុមារដែលអាចមើលឃើញយល់នូវគំនិតសំរាប់ប្រាស្រ័យទាក់ទងដោយការមើលមនុស្សម្នានិយាយ។ តែកុមារដែលមិនអាចមើលឃើញច្បាស់បាត់បង់ឱកាសនេះ (មិនយល់ពីបញ្ហានេះ) ហើយចេះនិយាយក្រោយកុមារដែលអាចមើលឃើញ។ ដូច្នេះនៅពេលកំពុងរៀននិយាយ កុមារដែលមិនអាចមើលឃើញ ហើយជាញឹកញាប់គេ :-

- និយាយត្រាប់តាមសំដីមនុស្សម្នានិយាយ ជាជាងនិយាយពីគំនិតរបស់ខ្លួនឯង។
- ប្រើពាក្យដូចជា "គេ-គាត់" "នាង" "វា" និង "អ្នក" (សព្វនាម) មិនត្រូវ។
- មិនបែរសំដៅទៅរកបុគ្គលដែលកំពុងនិយាយ។
- សួរសំណួរជាច្រើន។

បើកូនអ្នកមានបញ្ហាមួយចំនួនក្នុងចំណោមបញ្ហាទាំងនេះ នេះជាសកម្មភាពខ្លះៗដែលប្រហែលអាចជួយបាន។

> វិធីជួយកូនឱ្យចេះនិយាយពីគំនិតរបស់ខ្លួន

ជារឿងធម្មតាចំពោះកុមារតូចក្នុងការនិយាយត្រាប់តាមសំដីមនុស្សម្នានិយាយ។ ជាការពិត កុមារតូចគួរត្រូវបានលើកទឹកចិត្តក្នុងការនិយាយត្រាប់តាមសំដីមនុស្សពីព្រោះប្រការនេះជួយកុមារឱ្យរៀននិយាយ។ ប៉ុន្តែកុមារដែលមិនអាចមើលឃើញច្បាស់ ជារឿយៗបន្តនិយាយត្រាប់តាមសំដីមនុស្សអស់ពេលយ៉ាងយូរ (រាប់ថ្ងៃ ឬ អាទិត្យ) ជាជាងនិយាយពីការគិតរបស់ខ្លួន។ រឿងនេះកើតឡើងដោយសារ :-

- កូនអ្នកប្រហែលចង់បន្តនិយាយលេងជាមួយអ្នក តែមិនចេះពាក្យគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីប្រាប់អ្នកពីគំនិតនេះ។
- កូនប្រហែលជាមិនយល់ពាក្យសំដីរបស់អ្នក ដោយសារគេមិនអាចមើលឃើញពីអ្វីដែលអ្នកកំពុងនិយាយ។
- កូនអាចនិយាយត្រាប់តាមសំដី ដើម្បីព្យាយាមយល់អត្ថន័យនៃពាក្យទាំងនោះ។

បើសិនជាកូនអ្នកនិយាយត្រាប់តាមអ្វីដែលអ្នកបាននិយាយ ឱ្យកូនដឹងថាអ្នកបានឮគេនិយាយ បន្ទាប់មកពង្រីកប្រយោគដែលកូនបាននិយាយ។ ប្រការនេះបង្ហាញឱ្យកូនដឹងថាអ្នកកំពុងស្តាប់គេ។ វាក៏បង្ហាញឱ្យកូនដឹងផងដែរថាមានវិធីផ្សេងទៀត ដើម្បីឆ្លើយតបមកវិញ។

កូនចង់បានសណ្តែកខ្លះទេ?

កូនចង់បានសណ្តែកខ្លះទេ?

បាទ! ខ្ញុំចង់បានសណ្តែកខ្លះ ព្រោះវាឆ្ងាញ់ណាស់។

ប៉ាទៅឥឡូវនេះ វ៉ាស៊ី។

ប៉ាទៅឥឡូវនេះ វ៉ាស៊ី។

វ៉ាស៊ី កូនអង់ចិត្តឬ?
កូនកំពុងនិយាយថា
មិនចង់ឱ្យប៉ាទៅក្រៅឬ?

នៅពេលកូននិយាយត្រាប់តាមសំដីរបស់អ្នក ចូរ
ព្យាយាមយល់ពីអ្វីដែលកូនកំពុងព្យាយាមនិយាយត្រាប់ ។
ជាញឹកញយវាជួយដល់អ្នកក្នុងការរកមើលពិគំនិត និង
អារម្មណ៍ដែលកូនប្រហែលចង់និយាយ តែមិនដឹងថាត្រូវ
និយាយបែបណា ។

នេះជាផ្លែម្នាស់។ ស្លាបមើលថាតើសំបក
ខាងក្រៅវាគ្រើមបែបណា។ ពេលយើង
ចិតសំបកចេញ សាច់ម្នាស់ខាងក្នុងរលោង
ស្ទើរតែទាំងអស់ ហើយផ្លែមណាស់។

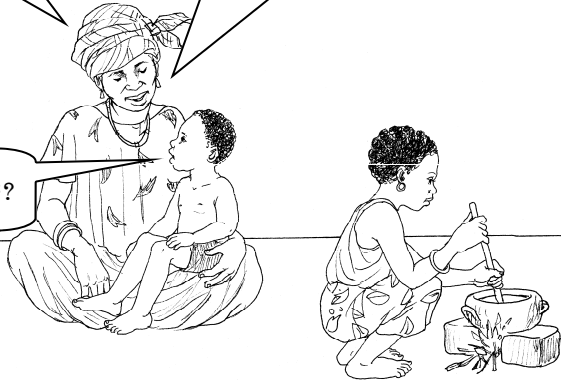
ចូរផ្តល់ឱកាសឱ្យច្រើនដល់កូននៅក្នុងសហគមន៍
ដើម្បីរៀនអំពីព្រឹត្តិការណ៍ទាំងឡាយ និងស្ថាប័នអ្វីៗដែលអ្នក
និយាយអំពីពួកវា ។ ប្រការនេះនឹងជួយកូនឱ្យរៀនពាក្យបាន
កាន់តែច្រើន ធ្វើដូចនេះកូននឹងមិនសូវនិយាយត្រាប់តាម
សំដីគេឯងញឹកញាប់ ។ វាក៏បង្ហាញមនុស្សរូងទៀតផងដែរ
ថា តើពួកគេអាចជួយកូនអ្នកដោយរបៀបណា ។

កូនចង់ហូបស៊ុបខ្លះទេ?

ណូរ៉ា បើកូនឃ្លាន កូននិយាយ
ថា បាទម៉ែ ខ្ញុំចង់ហូបស៊ុប។

កូនចង់ហូបស៊ុបខ្លះទេ?

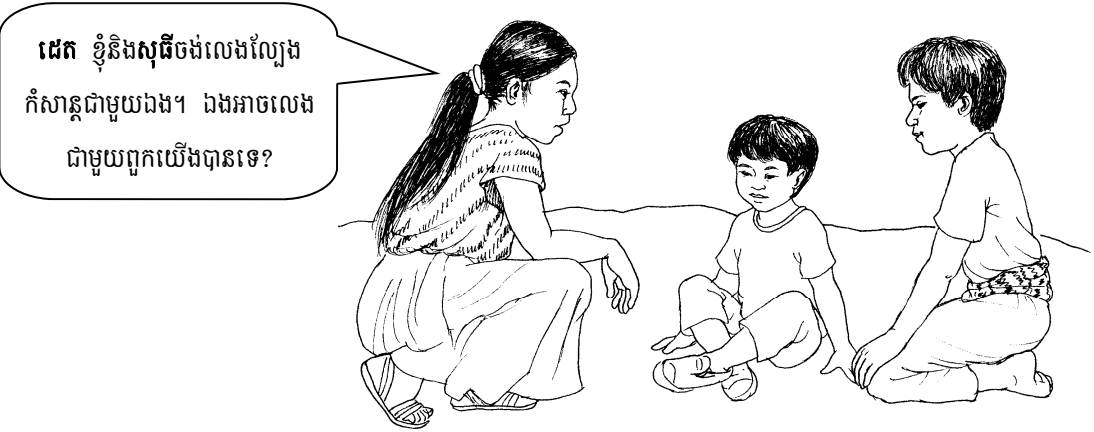

នៅពេលកូនធំបន្តិច
ចូរឱ្យកូនដឹងថា ការនិយាយត្រាប់
តាមសំដីគេឯង គឺមិនបញ្ជូនសារ
ត្រឹមត្រូវឡើយ ។

> វិធីជួយកូនរៀនប្រើសព្វនាម

សព្វនាមមានដូចជាពាក្យ "គេ" "គាត់" "នាង" "អ្នក" ឬ "វា" ។ ពាក្យទាំងនេះអាចប្រើសំដៅទៅមនុស្ស ឬ វត្ថុជាច្រើនខុសៗគ្នា ។ កុមារគ្រប់រូបមានការលំបាកខ្លះៗក្នុងការរៀនប្រើពាក្យទាំងនេះឱ្យបានត្រឹមត្រូវ ។ ប៉ុន្តែកុមារដែលមិនអាចមើលឃើញច្បាស់មានការពិបាកកាន់តែច្រើន ពីព្រោះពួកគេមិនអាចមើលឃើញថាតើអ្នកណា ឬ អ្វីទៅដែលមនុស្សម្នាបាននិយាយសំដៅនោះ ឬ បុគ្គលដែលកំពុងនិយាយនោះជាបុរស ឬ ស្ត្រី ។ ជារឿយៗវាទាមទារពេលពិបាក ឬ ពីរឆ្នាំសំរាប់ឱ្យកុមារដែលមិនអាចមើលឃើញច្បាស់ចេះប្រើសព្វនាមបានត្រឹមត្រូវ ។

ចូរស្រាវជ្រាវនៅពេលនិយាយជាមួយកូនអ្នក ទោះបីជាគេប្រើវាមិនត្រឹមត្រូវក៏ដោយ ។ តែត្រូវធ្វើឱ្យប្រាកដថាកូនដឹងថាអ្នកកំពុងនិយាយទៅរកគេ ។ អ្នកអាចនិយាយឈ្មោះកូនជាមុន ឬ ប៉ះកូនថ្មីៗដើម្បីទាក់ទាញការយកចិត្តទុកដាក់ពីកូន ។

ចូរលេងល្បែងដែលនិយាយអំពីចំណែកនៃរាងកាយ ។ នៅពេលកូនអ្នកចេះដឹងអំពីចំណែកនៃរាងកាយរបស់គេ ជួយគេឱ្យចេះស្វែងរកចំណែកដូចគ្នានោះលើរាងកាយមនុស្សដទៃ ។

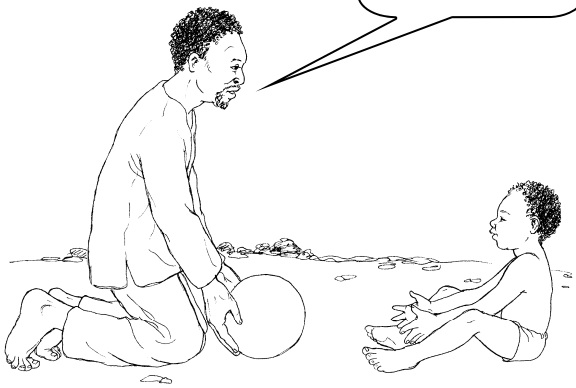

ដល់ពេលប្អូន
ចូលគេងហើយ។

បើសិនជាកូនអ្នកហាក់ដូចជាភាន់ច្រឡំ ចូរបង្ហាញកូនថាតើនរណាមួយ
ដែលអ្នកកំពុងនិយាយសំដៅ ដោយការនាំឱ្យកូនចង្អុលទៅបុគ្គលដែលសព្វនាម
សំដៅទៅរក ។

ដំបូងខ្ញុំប្រមៀលបាល់
ឱ្យកូន អាហ្វី។

ចូរលេងល្បែងកំសាន្តដែលលើកទឹកចិត្ត
ឱ្យមានការផ្លាស់ប្តូរវេនគ្នា។ ចូរសង្កត់ធ្ងន់ទៅលើ
សព្វនាម នៅអំឡុងពេលអ្នកលេងកំសាន្ត។ បើ
កូនរបស់អ្នកកំពុងប្រើសព្វនាមមិនត្រឹមត្រូវដោយសារតែគេនិយាយគ្រាប់តាមពាក្យស៊ីមនុស្សដទៃ ចូរព្យាយាមប្រើប្រាស់
យោបល់ដែលបានផ្តល់ឱ្យនៅផ្នែកខាងដើម ។

> វិធីជួយកូនបែរឱ្យចំបុគ្គលដែលកំពុងនិយាយ

កុមារពិការភ្នែកមិនដឹងថាគេត្រូវបែរឱ្យចំបុគ្គលដែលកំពុងនិយាយជាមួយគេនោះទេ ដោយសារគេមើលមិនឃើញ
មនុស្សដទៃកំពុងនិយាយ ។ ចូរលើកទឹកចិត្តឱ្យកុមារបែរទៅរកមនុស្សដទៃ ពេលគេកំពុងនិយាយទៅរកមនុស្សទាំងនោះ ។

អាទ្រី នៅពេលម៉ែ
កំពុងនិយាយ កូនត្រូវ
បែរមករកម៉ែ។

មុនដំបូង អ្នកអាចបង្វិលក្បាលកូនផ្លូវ
ឱ្យបែរមករកអ្នក នៅពេលអ្នកនិយាយ

ចូហ្វី ចូរបែរមុខកូនឱ្យចំម៉ែ
ពេលកូននិយាយ។ ពេលនោះ
ម៉ែអាចឆ្លើយនឹងសំណួរកូន។

ម៉ែ នោះជាសួរ
សម្លេងអ្វីហ្នឹង?

នៅពេលកូនធំបន្តិច បង្រៀនកូនបែរ
ឱ្យចំអ្នកនៅពេលអ្នកនិយាយ។

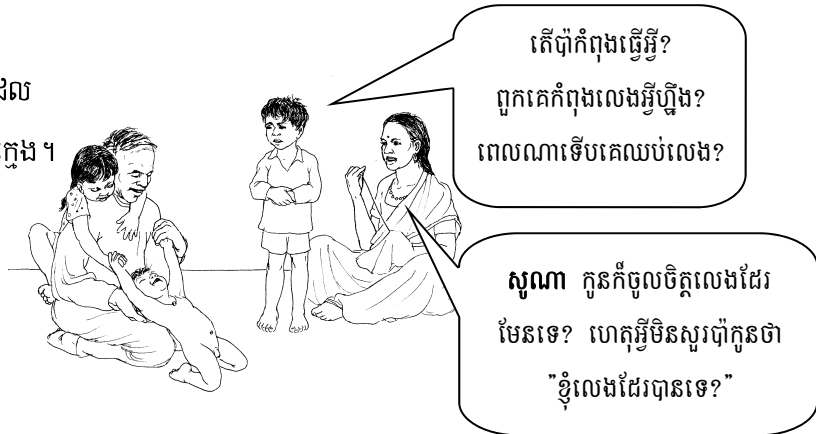
> វិធីជួយកូនឱ្យសួរសំណួរកាន់តែតិច

កុមារស្ទើរតែទាំងអស់ចំណាយពេលវែងក្នុងការសួរសំណួរច្រើនទាល់តែយើងធុញ ។ តែជារឿយៗ កុមារពិការភ្នែកសួរសំណួរដែលចំណាយពេលកាន់តែយូរ ។ នេះប្រហែលដោយសារតែ :-

- ពួកគេមិនអាចមើលឃើញអ្វីៗដែលកើតឡើងជុំវិញខ្លួន ។
- ពួកគេមិនចេះពាក្យគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីបន្តការនិយាយសន្ទនា ។
- ពួកគេចង់បានទំនាក់ទំនងជាមួយបុគ្គលដទៃ ។
- ជារឿយៗ ពួកគេត្រូវបានមនុស្សធំសួរសំណួរ ។

បើកូនអ្នកសួរសំណួរច្រើនពេកដែលធ្វើឱ្យអ្នកពិបាកឆ្លើយគ្រប់សំណួរទាំងអស់នោះ ឬក៏សំណួរទាំងនោះហាក់ដូចជា រាំងស្ទះគេពីការរៀនសូត្រវិធីផ្សេងទៀតនៃការនិយាយស្តី កូនពិតជាត្រូវការជំនួយពីអ្នក ។

ចូរសង្កេតរកមើលអារម្មណ៍ដែល ប្រហែលជាបង្កប់ពីក្រោយសំណួររបស់ក្មេង ។

ចូរនិយាយពីបទពិសោធន៍ថ្មីៗមុនពេល កូនចេះវា ។ វិធីនេះកូនមិនត្រូវការសួរសំណួរ ដើម្បីរកឱ្យឃើញអ្វីៗដែលបានប្រព្រឹត្តិទៅ ។

ចូរស្តាប់ពីរបៀបដែលអ្នកបាននិយាយទៅរកកូន ។ តើអ្នកសួរសំណួរកូនច្រើនពេកទេ? បើដូច្នោះមែន ព្យាយាម បង្វែរសំណួរខ្លះរបស់អ្នកទៅជាការនិយាយបញ្ជាក់វិញ ។ ឧទាហរណ៍ ជំនួសឱ្យការសួរ "កូនចង់ទៅគេងឬទេ?" ចូរនិយាយថា :-

